

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dzisiaj: Przenies. św. Wojciecha.
Niedziela: Jana Kantego.
Poniedziałek: Korduli Panny.
Wtorek: Jana Kapistrana W.

KURJER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garbontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz. w niedziele i święta od 10 do 1 w poł.

Sroda: Rafała Archanioła.
Czwartek: Krystyna i Krystyniana.
Piątek: Ewarysta Papięza Męcz.
Sobota: Sabir i Męczenniczki.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 126. — Telefon Administr. 141.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dzisiaj Budziszlawa, jutro Doromila.
Zgromadzenia: Jedenaste doroczne zebranie ogólne akcjonariuszów Towarzystwa fabryki cukru i rafinerji „Lyszkowice” (Lokal zarządu Towarzystwa, Mazowiecka 9—2 po południu.)
Jedenaste doroczne zebranie ogólne akcjonariuszów Towarzystwa fabryki cukru i rafinerji „Hermanów” (Lokal zarządu Towarzystwa, Mazowiecka 9—3 po południu.)
Posiedzenie członków komisji, rozpoznającej sprawę rzezi bydła przez rzeźników (Mieszkanie nadzorczy rzeźni miejskiej na Pradze—5 po południu.)
Posiedzenie członków rady opiekuńczej ubogich cyrkułu I-go. (Gmach Towarzystwa dobroczynności na Krak. Przedm.—5 po południu.)
Półroczna sesja obrachunkowa zgromadzenia powroźników. (Mieszkanie starszego, Wolska 9—6 wieczorem.)
Wystawy: Wystawa konkursowa sztuki ornamentacyjnej i dekoracyjnej. (Krak.-Przedm., róg Królewskiej—od 10-ej rano do 4-ej po poł.)
Wystawa nasion. (Gmach Muzeum przemysłu i handlu na Krak.-Przedm.—od 10-ej rano do 4-ej po południu.)
Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. N. 15—od 10-ej rano do 6-ej po południu.)
Salon artystyczny spółki malarzy i rzeźbiarzy warszawskich. (Nowy Świat. v. 56—od 10-ej rano do 6-ej po południu.)
Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 6-ej po południu.)
Zabawy: Drugi wieczorek rodzinny dla członków Towarzystwa subiektów handlowych i przemysłowych m. Warszawy, ich rodzin i osób, przez nich wprowadzonych. (Lokal Towarzystwa, Miodowa—9 wieczorem.)
Teatry: Wielki: dzisiaj „Faworyta”, jutro „Pan Twardowski”.
Rozmaitości: dzisiaj „Właściciel kuzniec”, jutro „Dwie damy”.
Nowy: dzisiaj „Dóm przy ulicy Urwńskiej”, jutro „Numer o dwóch łóżkach” i „Krawiec damski”. (7 1/2 wieczorem.)
Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawę znajduje się na dzień dzisiejszy rs. 9506, kop. 88. (Pożyczki wydawane będą. Wykup i prolongata skuteczna się od 9-ej rano do 1-ej po południu.)

Przeciw cudzoziemcom.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)

Paryż, w październiku.

Le decret contre les etrangers! to okrzyk chwili obecnej na ulicach Paryża. Stwierdzić wprawdzie należy, że dekret ów osławiony przeciw cudzoziemcom, sprawia więcej strachu niż bólu; czyż atoli przestrach nie jest już złem sam przez się?

Paryż był miastem gościnnem par excellence. Rok 1871-szy zmienił trochę to wszystko. Starożytni mówili, iż niewolnik traci połowę duszy swojej, niepodobna więc, by naród więcej niż pokonany, bo upokorzony, nie upadł trochę na duchu, czując w sercu żal nie tylko do Niemców, ale i do tych wszystkich narodów, które z założonymi rękami waleć się przypatrywały.

Dzisiejszy Paryż jest, jak dawniej, hotelem świata całego, kupy i bywalec Edenu i Folies Bergeres uśmiechają się jak dawniej, ale masy narodu piorunują, studenci irytują się, iż cudzoziemcy kształcą się wraz z nimi, robotnicy francuscy maltretują robotników zagranicznych, a minister Floquet, znając opinię publiczną, zamiast kierować nią, zmusza cudzoziemców, by w ciągu miesiąca pod karą policyjną i grozą wygnania podali w policji nazwisko, wiek, stan i liczbę dzieci.

Dekret wywołuje, naturalnie, najwyższe niezadowolenie wśród tych, którzy dotąd mu nie podlegali. Nie dotyka on wprawdzie cudzoziemców „chwilowo” w przejeździe zartymujących się w Paryżu, ale cóż znaczy wyraz „chwilowo”? W hotelach już nie zapisują, jak dotąd, nazwisk gości przybyłych, ale podają im do wypełnienia szczegółowy formularz, a rozumie się, iż nie cierpią na tem członkowie stowarzyszenia oszustów, którzy mają zawsze papiery swoje w porządku.

Emigranci zagraniczni wysłali delegacje do prefe-

ktę policji, który zapewnił, że dekret nie zmienia w niczem ich sytuacji, że rząd wydalec będzie nadzwyczaj ostrożnie i że dotąd jeden tylko Niemiec z Belfortu wydalony został.

Nie przekonywa to zagrożonych, bo Niemca owego wydalec było można i bez ogłaszania dekretu; dowiedzionem zaś jest, iż wydalec najmniej dokuca Niemcom, których liczba w Paryżu jest bardzo pokaźna. Są to przeważnie ludzie zupełnie biedni, zamiatają ulice, podają się za alzataczyków i zamęczają ludzi prośbami o wsparcie, a jest ich około 40,000! Czyż można ich wydalec? Coby powiedział Bismarck, gdyby żandarmerja francuska odstawiła do granicy taką armję jego żołnierzy?

Na taką awanturę Floquet narażać się nie zechce! Wobec Włochów będzie miał więcej odwagi i biedni włoscy robotnicy będą musieli cofnąć się za Alpy.

Dekret nie jest praktyczny. Raport, poprzedzający dekret z d. 2-go października, skarży się na wzrastającą emigrację cudzoziemców. Egoizm ten jest już zasadą z r. 1889-go.

Francja zdaje się mówić do cudzoziemców: „Niech wasi magnaci przyjeżdżają robić zakupy w wielkim bazarze, jaki dla nich urządzam, a wypróżniwszy kieszenie swoje, niech powracają do siebie. Co do biednych cudzoziemców—dla tych nie ma już u nas miejsca.

Podobny dekret wystarczy do ośmieszenia przygotowanego się jubileuszu obywatelskiego. Europa powie sobie, że tandetny jest ten humanitaryzm 89-go roku. Władysław Mickiewicz.

Głosy z miasta.

W sprawie kanalizacji.

Projekt p. Jasińskiego, drukowany w Kurjerze, celem zabezpieczenia wyziewów gazów kanałowych,

STRZASKANE KOLUMNY.

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

przez

Józefa Rogosza.

(Dalszy ciąg.)

— Spójrzj — rzekł hrabia, pokazując doktorowi jeden z dalszych rysunków.
Doktor patrzył, chciał nawet podziwiać, ale cóż, kiedy mimo chęci najszczerszych nie odczuwał sztuki tak, jak jego przyjaciel.
— Wierzę, że jest to rzecz bardzo piękna — rzekł — lecz abym ją mógł ogarnąć, musiałbym w pierw wiedzieć, na czem w sztukach plastycznych prawdziwy artyzm polega.
— Na tem samym, mój koehany, na czem polega w poezji, w ogóle w literaturze. Na takim przedstawieniu prawdy, by ona stała przed nami w całej okazałości, boć sztuka nie jest niczem innym, jeno wspaniałością prawdy. Taką jej definicję podał pierwszy Arystoteles, i aż do Taine'a nikt nie lepszego o niej nie powiedział.
— Nie wątpię, że jest jak mówisz, ale zjawisko to dla mnie niezrozumiałe, że ja, mimo iż jestem doświadczone, pojmuję artyzm w muzyce i w utworze piśnianym, zwłaszcza w poezji, a nie mogę żadną miarą odczuć go w dziele malowanym.
— Bo nie masz oka artystycznego, tak samo jak są ludzie pozbawieni ucha muzycznego. Dla tych nawet msza Palestriny będzie gmatwaniną dźwięków bez wyrazu. Pytasz, co jest prawdziwym artyzmem w sztuce plastycznej? Ach! mój drogi, jak to trudno dokładnie określić. Jeszcze raz ci powtarzam, to można jedynie czuć, a nie słowami wyrazić. Gdy dobrze się przypatrzysz gladiatorom

w trybunie florentyńskiej, wykutym przez greka, potem w loży Lancich Perseuszowi Celliniego i gdy następnie udasz się do Rzymu, aby w muzeum watykańskim oglądać gladiatorów i Perseusza Canovy, zmysł twój artystyczny zaraz ci powie, że w tamtych była prawda, życie i piękno skończone, gdy przeciwnie w tych jest tylko manjera. Twórcy tamtych dzieł byli prawdziwymi mistrzami, Canova, acz umiał masy olśnić, a piękne damy zachwycać, okazał się za ledwie ich słabym naśladowcą. Na innym przykładzie jeszcze lepiej ci to wyjaśnię. W życiu mojem widziałem setki obrazów i rycin, przedstawiających morze rozhuwane, a na brzegu kobiety i dzieci, wyglądające z najwyższą trwogą swoich mężów i ojców. Niektóre z nich były lepsze, inne gorsze, kilka należało nawet do bardzo wybitnych. Mimo to żaden z nich nie utkwił mi długo w pamięci, bo w żadnym nie było prawdziwego artyzmu. Dziesięć lat temu byłem pierwszy raz w Monachjum i tam zaprowadzono mnie do jakiejś prywatnej galerji obrazów, gdzie jako coś nadzwyczajnego pokazywano mi Kolumba Pilottego. Spojrzałem na to płótno, lecz prędko się od niego odwróciłem, miasto bowiem takiego Kolumba, jakim sobie wyobrażałem, ujrzałem prostego korsarza. Gdy w zrok na przeciwną ścianę skierowałem, między kilkunastu wcięzemi i mniejszemi płótnami, co na niej wisiały, postrzegłem małą obrazeczkę, który tak mnie uderzył, że go do śmierci nie zapomnę. I cóż on przedstawiał? Kobieta stojąca nad brzegiem, obok drzewa, które wiatr pochylił i przed nią czarną falę morza wzburzonego. Nie było więcej nic, a mimo to miałem przed sobą dramat cały; czułem ból tej kobiety, wyglądającej męża ukochanego, drzałem na widok tego morza, którego fale z dzikim hukiem o brzeg uderzały, a to drzewo pochylone było dla mnie zwiastunem katastrofy. Cóż więc było w tym obrazku. Nie, tylko prawdziwe tchnienie boże, artyzm!... Sluchaj, Henryku, co ci teraz powiem. Gdybym był niedowiarkiem, jak po większej części wy wszyscy; gdybym pocho-

dzenie człowieka wyprowadzał od goryla afrykańskiego i darwinistyczną ewolucję poczytywał za prawdę niezbitą; gdybym wszystko, w co dziś wierzę, a więc Boga i duszy nieśmiertelność uważał za mrzonkę, to jeszcze i w takim razie na widok wielkiego dzieła sztuki musiałbym zawołać: „Myle się!” ponieważ mistrz prawdziwy zostawia zawsze ludzkosć daleko za sobą, na skrzydłach ducha wlatuje w niebiosa i z łona Boga samego bierze iskry, którą swoje dzieło ożywia. Jeżeli co wznosi nas ponad świat materialny i świadczy o nieśmiertelności naszej duszy, to sztuka! I dla tego to, Henryku, ja ją tak kocham.

Doktor słuchał. Nie miał on tych zamiłowań, co Gustaw, ale mimo to umiał je w swoim przyjacielu uszanować. Znając go od wczesnej młodości, wiedział, że Gustaw czuł i myślał, jak mówił. Udawania nie było w nim żadnego. Kochał sztukę, jak w ogóle kochał wszystko, co piękne i wzniosłe, a że świat, który go otaczał, był zimny, obojętny i samolubny, więc wyglądał wśród niego niby kwiat uszkeknięty pod niebem wiecznie usmiechniętem, któremu kazano żyć w ziemi wilgotnej i zimnej, nakrytej ołowianem niebem północy. Jakiś czas będzie wegetował, wszelako wkrótce liście mu powiędną, a on sam zginie...

I Gustaw byłby dawno usechł, lub też za przykładem Byrona byłby może poszedł szukać innych ludzi i nieba obcego, gdyby Opatrzność nie była się nad nim ulitowała i na widnokrąg jego życia nie kazala wstąpić słońcu, w którego blasku zaczął pełną pierśią oddychać, a którego promienie ożywiały jego uczucia.

Tym słońcem była jego żona, Stanisława. Znała go ona, odgadywała, czciła i kochała. Dla siebie byli więc stworzeni, jak te dwie połówki jednego orzecha z bajki wschodniej, które wśród miliona innych połówek po powietrzu latających, spotykają się i łączą.

Rozumieli się, kochali i byli szczęśliwi!...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

z rynien się wydobywających, nie rozwiązuje, zdaniem mojem, kwestji.

Pomijając, iż osadzanie syfonów na ryniach czyni je niezdolnymi do wentylowania kanałów (o co głównie w systemie p. Lindleya chodzi), przedstawia nadto dwie ujemnej natury możliwości: syfony bowiem, osadzone w ziemi głęboko, latem w krótkim czasie będą zatkane piaskiem, kurzem (z dachów), odłamkami cegły (z kominów) i uczynią rynię nieprzepuszczalną dla wody deszczowej; w drugim wypadku, gdzie syfony będą osadzone powierzchownie w ziemi lub zewnętrznie, zimą ulegną zamarznięciu i również zanikną, wylot rynię.

Tak w jednym, jak w drugim razie, przy funkcjonowaniu rynię nie będą wentylować kanałów, a e tylko splukiwać je.

Praktyczne rozwiązanie tej kwestji należy do techników, zatrudnionych przy kanalizacji.

Z innej znów strony dr. Bujwid czyni mi niesłuszny zarzut, jakoby był przeciwny kanalizacji, wówczas, gdy zawsze byłem gorącym jej zwolennikiem.

Przed laty dwudziestu, zwiedzając kanały paryskie, przekonałem się, iż powietrze w nich jest całkiem czyste; nie o powietrze zatem w kanałach głównych pisałem, ale o wyziewach rynien (bezpośrednio przykanalikami połączonych), a te nie muszą być tak łagodne, skoro po roku, wskutek działania chemicznego, niszcza nowe rury cynkowe.

Podług wszelkiego prawdopodobieństwa, w wyziewach rynien, oprócz gazów cuchnących, z rozkładu ciał organicznych i drobnoustrojów pochodzących (mephitis), znajdują się musi i znaczniejsza ilość istot mikrobowych (protomycetów) nad te, jaką podają wyniki gruntownych badań dra Bujwida powietrza kanału głównego.

Późniejsze ściśle rozbiory to wykażą, gdyż obecnie nie można wyprowadzać żadnych wniosków z kilkudziesięciu skanalizowanych domów.

Samó badanie mikroskopowe tej kwestji nie rozstrzyga ostatecznie, zarzązków bowiem wielu chorób dokładnie nie znamy.

Dr. Bujwid, prowadzący stację bakterjologiczną, dokładnie wie o ujemnych rezultatach badań mikroskopowych, chociażby przy leczeniu empirykiem ospy i wścieklizny.

W poprzednim artykule moim występowałem tylko przeciwko konieczności kanalizacji rynien sposobem odosobnionym; w Warszawie potrzebujemy kanalizowania dołów ustępowych i zlewów przedewszystkiem; co do reszty, sędzę, że wymagania higieny nie są tak pilne i mogą być poważne wątpliwości, czy będzie lepszem dla zdrowia mieszkańców łączyć swe lokale z kanałami.

Posadzić miałem o występowanie przeciw kanalizacji było o tyle niewłaściwem ze strony dra Bujwida, jakby ja na mocy jego badań bakterjologicznych zechciał wnioskować, że powietrze w kanałach jest trzy razy zdrowszem i lepszem od powietrza ulicznego w Warszawie, na podstawie przytoczonego przezeń stosunku 36 kanałowych do 100 miejskich bakterij w tej samej jednostce miary.

Dr. W. Seyszto.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Pet. wiad. donoszą, iż niebawem w radzie państwa ma być czytana nowa ustawa o konsulach zagranicznych. Według nowych przepisów, będzie przyjętem za zasadę, że konsulem ruskim za granicą może być tylko poddany ruski, który złoży odpowiedni egzamin w departamencie ministerjum spraw zewnętrznych.

Prav. wiad. zamieszcza rozporządzenie p. ministra spraw wewnętrznych, na mocy którego zabroniono sprzedaży pojedynczych numerów pisma historycznego petersburskiego Szat.

Prav. wiad. donosi o utworzeniu komitetu budowlanego przy zarządzie teatrów warszawskich. Komitet rzeczony będzie mógł powierzać roboty budowlane przedsiębiorcom bez ogłaszania licytacji i zawierać z nimi kontrakty. Każdy z członków komitetu utrzymywany będzie wynagrodzeniem w stosunku rs. 3 za każde posiedzenie.

Pet. wiad. donoszą, iż w d. 13-ym grudnia ma być urządzona w Moskwie przez zarząd stadnin państwowych pierwsza doroczna wystawa koni, przeznaczonych na sprzedaż. Na wystawę będą przyjmowane konie wszelkich ras, nie młodsze, niż trzylatki. Wystawa trwać będzie do dnia 27-go lutego r. p.

Od osób, przybyłych z Granicy, dowiadujemy się o nowych obostrzeniach, zastosowanych od kilku dni przez władze austriackie do przejeżdżających przez granicę do Szczakow. Nowe obostrzenia dotyczą mieszkańców pogranicznych, mających przy-

wilej przebywania granicy za tak zwanymi „półpa-skami“.

Stosownie do ogłoszonego w swoim czasie postanowienia zarządu okręgowego intendenty warszawskiej, licytacja na dostawę produktów dla wojsk w gubernji warszawskiej i magazynów w Brześciu-litewskim na r. 1889-ty, odbyła się w d. 18-ym b. m. Takież same licytacje dla gubernij: piotrkowskiej, płockiej, siedleckiej i radomskiej odbędą się d. 25-go b. m., a dla gubernij: lubelskiej, łomżyńskiej, kieleckiej i kaliskiej—1-go listopada r. b. Dostawa ma się odbywać do obu magazynów warszawskich, aleksandryjskiego, kutnowskiego, łowickiego, włocławskiego i nowomińskiego, oraz bezpośrednio dla wojsk konsystujących w Błoniu, Radzyminie, Mszczonowie, Grodzisku, Górze-Kalwarii, Warce, Grójcu, Piasecznie, Gostyninie, Skierniewicach, Łyszkowicach, Belimowie, Sochaczewie, Wiskitkach, Rudzie i Guzowskiej, Zychlinie, Przedczu, Kaluszynie, Latowiczach, Mrozach, Olszewicach, Karczewie i Rembertowie, wreszcie do dwóch magazynów w Brześciu-litewskim. Ogólna ilość żadanego na r. 1889-ty w gubernji warszawskiej zboża wynosi 50,835 cetw. (na wagę), czyli 61,002 cetw. (na miarę podług worków), maki—41,615 cetw., kaszy gryczanej—11,501 cetw. i kaszy pszennej—2,824 cetw. Dla magazynów w Brześciu litewskim dostawa wynosi: zboża—17,775 cetw. (na wagę) czyli 21,330 cetw. (na miarę) i kaszy gryczanej—2,929 cetw. Ceny zaofiarowane na pierwszej licytacji podamy jutro, obecnie notujemy tylko, że będą one służyły za podstawę do normowania cen z obywatelami ziemskimi, którzyby stawali bezpośrednio do licytacji, jaka ogłoszona została w r. b. tytułem próby dla ziemian czterech gubernij. Jakiśmy już w swoim czasie donosili, ceny zaofiarowane na licytacji entrepryzowej mają być zakomunikowane gubernatorom, w celu podania ich do wiadomości ziemian i zachęcenia tych ostatnich do udziału w dostawach. Rezultat tej nowej formy zaopatrywania wojsk w prowiant nie da się obecnie przewidzieć, zwłaszcza, że brak zupełnie wiadomości w tym względzie. Intendencja warszawska otrzymała tylko zawiadomienie od gubernatora lubelskiego, które mogłoby nasunąć wątpliwości co do udziału ziemian naszych w dostawach bez pośrednictwa faktorów. W każdym razie zgłoszenia się reflektantów dopiero teraz mogą być oczekiwane, po rozesłaniu wiadomości o cenach, zaofiarowanych na odbytej w d. 18-ym b. m. licytacji.

Wskutek rozporządzenia p. gubernatora piotrkowskiego z d. 2-go b. m., jak donosi Dziennik Łódzki, p. poliemiaster m. Łodzi przedsięwziął energiczne środki celem zmuszenia zagranicznych żydów do opuszczenia miasta. Niektórzy już wyjechali, pozostali zaś wyznaczono ostateczny termin wyjazdu.

Z uwagi na potrzebę przeniesienia przedstawień teatralnych z ulicy Królewskiej na Daniłowiczowską, zwrócił się prezes teatrów do władz miejskich z prośbą, o jaknajprędzje wykończenie budowy kanału w ulicy Daniłowiczowskiej. Robot jednakże w żaden sposób przyspieszyć nie można, ponieważ ulica jest zbyt wąska i wymaga jaknajstaranniejszego prowadzenia budowy. Kanał w ul. Daniłowiczowskiej będzie ukończony w przeciągu 4 do 6 tygodni, co zależy od korzystnego lub niekorzystnego gruntu napotkanego w wykopie, lub od ilości wody zaskórnej. Wrazie konieczności otwarcia Małego teatru przed ukończeniem kanału, projektowane jest przepuszczenie powozów i dorożek przez dziedziniec ratusza.

Projektowane z nowym rokiem przeniesienie biur eksploatacji nowych wodociągów i kanałów do gmachu ratusza nie przyjdzie do skutku, ponieważ kilka sal, w których biura miały być pomieszczone, przeznaczono na inne cele.

Dowiadujemy się, iż na przedstawiony do władzy wyższej projekt rozparcelowania posesji Koszyki, nabytej przez ks. Ambrożewicza, i utworzenia przez nią trzech nowych ulic, też władza zażądała jeszcze dodatkowej od właściciela posesji deklaracji, iż oprócz ofiarowanych miastu bezpłatnie gruntów pod utworzenie projektowanych ulic, ustąpi jeszcze bezpłatnie i grunt, potrzebny pod rozszerzenie ulic Kaliksta i sąsiedniej bez nazwy.

Do składu komisji, która ma się zająć wyszukaniem lokalu dla duchowieństwa parafji Przemienienia Pańskiego, ze strony władzy duchownej delegowany został prałat, ks. Justyn Borzewski. Na najem lokalu wyznaczona została kwota rs. 1000, za którą wymagany jest lokal, złożony z 14-tu pokojów, przedpokoju, 4-eh kuchni. Komisja melatwe będzie miała zadanie wyszukać odpowiedni lokal za tak niską cenę.

Ulica Długa pomiędzy Miodową a Bielańską nie ma dotychczas rur wodociagowych, a jedna posesja przy ulicy tej położona, oznaczona nr. 489A

dostaje wodę za pomocą rury wodociagowej przeprowadzonej przez piwnice sąsiedniego domu nr. 489C, którego strona frontowa wychodzi na ulicę Miodową. Stan taki trwa od lat kilkunastu. Ponieważ zdarzają się wypadki, że przyływ wody do posesji przy ulicy Długiej bywa wstrzymywany, przeto właściciel nieruchomości nr. 489A wniósł prośbę do magistratu, aby jeszcze w r. b. ułożona była rura wodociagowa w ulicy Długiej od Miodowej przynajmniej do jej go posesji, motywując tem, iż ulica Długa należy do ulic pierwszorzędnych, a domy do niej przylegające opłacają podatek wodociagowy. Władze miejskie skierowały prośbę do zarządu wodociągów.

Ponieważ cztery posesje w alei Jerolimskiej, z których ścieki spływały do starego kanału, zostały połączone prowizorycznie z nowym kanałem, przeto w dniu dzisiejszym zarząd kanalizacji przystąpi do usunięcia starego kanału po północnej stronie ulicy od Marszałkowskiej i Brackiej. Po usunięciu starego i znacznem pogłębieniu wykopu, natychmiast murowany będzie nowy kanał.

Coraz większy rozwój sieci rur wymaga znacznej ilości wodomiarów, ustawianych, jak wiadomo, w każdej posesji. W ciągu ostatnich dwóch lat zamawiał zarząd wodociągów po raz czwarty transport wodomiarów w ilości 1,320 sztuk, różnej wielkości systemu Fallera i Spauera w Wiedniu za ogólną cenę 54,000 guldenów. Na przedstawienie zrobione w tym względzie władzy wyższej, kancelarja p. generał-gubernatora, zanim zatwierdzi powyższy kredyt, stawiła władzom miejskim pytanie, czy dotychczas żadna zagraniczna firma nie objawiła chęci fabrykacji wodomiarów w Warszawie, oraz dla czego zachodzi różnica w cenie pomiędzy zamówionymi obecnie wodomiarami a obstalowanymi dawniej.

W rozkazie policyjnym zostały ogłoszone następujące zmiany, dotyczące składu w zarządzie p. oberpoliemajstra m. Warszawy: dotychczasowy urzędnik kancelarji w wydziale śledczym, dymisjonowany sztabś-kapitan, Michał Jeleniew, został mianowany komisarzem komitetu policyjno-lekarskiego, naczelnik 3-go wydziału ludnościowego, p. Aleksander Prochorow wskutek nominacji na naczelnika kancelarji poliemiastri w Rydze, opuścił Warszawę, a obowiązki naczelnika 3-go wydziału powierzone starszemu pomocnikowi p. Bogdanowiczowi; nadzorca przystani policyjnej na Wiśle przy Sołcu p. Paweł Szamotulski został mianowany pomocnikiem referenta wydziału śledczego, a nadzorca przystani urzędnik objazdowy komitetu policyjno-lekarskiego p. Karol Olkowski; wreszcie urzędnikiem objazdowym zamianowano p. Jana Adamskiego, b. nadzorca zakładów dobroczynnych w Plocku.

Zarząd wodociągów projektował pierwotnie ułożenie rury na ulicy Nalewki od Gestej do Muranowa w r. 1890-ym; na żądanie jednak władzy policyjnej rury ułożone będą z początkiem wiosny r. p.

Wczoraj w biurze wydziału telegraficznego koleji wiedeńskiej rozpoczęte zostały egzamina ze znajomości telegrafji, obowiązującej obecnie służbę policyjną.

Sypanie wału wzdłuż parku praskiego nieustannie postępuje. Z chwila nagromadzenia odpowiedniej ilości materiałów, bezzwłocznie rozpoczęte będzie plantowanie wału.

Z powodu wczorajszej wzmianki o klubie cyklistów, proszeni jesteśmy o zaznaczenie, iż dr. Nie ma żadnej styczności z organizującą się orkiestrą tego klubu.

Wczoraj na posiedzeniu wydziału sieroty ochronnej w Towarzystwie dobroczynności, zaproszona panią Annę Karolową Benin do zarządu nowo-otwierającej się Szwalni V-jej przy ulicy Czerniakowskiej; zamianowano pannę Bronisławę Szymańską na dozorczynię pomienionego zakładu od dnia 1-go listopada, na dozorczynię ochrony X-jej pannę Marię Kopczyńską od d. 1-go października, na dozorczynię ochrony IV-jej pannę Leokadję Wiśniewską od d. 1-go listopada r. b.

Dyrektor warszawskiej komory składowej celniej, rzeczywisty radca stanu Świeczyn, powróciwszy z urlopu, objął obowiązki służbowe.

Koncert.

Słyszac grę tak wyjątkowo znakomitą, jak Juljusza Klengla, doznaje się tego wrażenia, że wirtuoz ten nie tylko pomiędzy wiołonezelistami, ale i pomiędzy wykonawcami wogóle zajmuje niezwykle stanowisko.

Chyba jeden Tausig na fortepianie dokazywał takich wirtuozostw, jakimi nas darzył Klengel w koncercie Serwais'go i w własnych warjacjach. To bajecznie pewne skoki, zmiany pozycji, podwójne tony (szczególniej decyjny) podwójne sta-

ko, co na tym instrumencie dotychczas produkowa-
nem było.

Servais, o ile go pamiętamy, tej nadzwyczajnej
techniki nie posiadał, a za to miał bujniejszą fanta-
zję, więcej rasowego temperamentu...

Ta doskonałość, to bezwzględne opanowanie in-
strumentu, wydaje się czemś tak nienaturalnym, że
z nieklamana przyjemnością usłyszeliśmy jedno cho-
ciaż cis, wzięte w nokturnie chopinowskim trochę
zawysoko; to nam pokazało, że Klengel nie jest za-
dymym grającym mytem, ale rzeczywistym człowie-
kiem, niby do każdego z nas podobnym...

Jeżeli strona techniczna wczorajszego koncertu
stała na takiej wysokości, również bardzo poważnie
przedstawiała się i strona duchowa.

Gra Klengla nie jest z zasady pieściwa, ma zakrój
bardziej klasyczny, nie wyklucza jednak bynajmniej
ekspresji i miękkości, a przedewszystkiem pełna jest
stylu; sonata Rubinstaina była pod tym względem
świetnym przykładem.

Dzielnie, rytmicznie i ze smakiem prowadziła
w tejże sonacie partję fortepianową pani Adela Mac-
kiewiczowa.

Przy części pierwszej zapomniano zamknąć forte-
pian i ten brzmiał zagłębionym, następne dwie części
odegrane były bez zarzutu.

Na ustępy solowe wybrała pani M. Serenadę Ru-
binsteina (op. 16), oraz walca Moszkowskiego. Grał
i u nas Grünfeld i to zapewne skłoniło panią M.
do jej zaprodukowania.

Nie była to myśl bardzo szczęśliwa; sztuka, sama
przez się, estradowej efektywności nie posiada,
przez sztuczne instrumentalne przyspieszanie tempa
przymiotów tych bynajmniej nie nabywa.

W walcu pani M. rozwinęła wyborną technikę, lu-
bo mało urozmaicenia i elegancji.

Panna Dąbrowska, owacyjnie niemal witana i że-
gnana, odśpiewała swym pięknym głosem i z pra-
wdziwą ekspresją arję Fides z czwartego aktu „Pro-
roka”.

W arji paza z „Wesela Figara” Mozarta woleli-
bysmy więcej prostoty i nawet mniej siły w głosie—
zrobiłaby ona wówczas jeszcze większe wrażenie.

Publiczność zebrała się w bardzo szczupłym gro-
nie, które potrajało swę siły, aby produkowane przez
nie oklaski godnie uczeły tak piękny koncert.

Omal nie zapomnieliśmy wspomnieć o Suicie na
dwie wiolonczelle, utworu p. Klengla, wykonanej
wspólnie z p. Aloizem.

Kompozycja ta wybornie w stylu epoki bachow-
skiej trzymana, świadczy o poważnych w tym kie-
runku zdolnościach; zwłaszcza gawot i znakomicie
skomponowana Gigue końcowa zasługuje na wyróż-
nienie.

Zabawa.

W Towarzystwie subiektów handlowych i prze-
mysłowych m. Warszawy odbędzie się dziś drugi
wieczorek rodzinny dla członków ich rodzin i wpró-
wadzonych gości.

Zabawę urozmaica tańce, przeplatane muzyką
i śpiewem uproszonych amatorów i amateerek.

Nadmienić trzeba, iż zeszytygodniowy takż sam
wieczorek udał się bardzo dobrze.

Na wystawę paryską.

Mieszkaniec Wiednia, p. Robert Weller, zapowia-
da urządzenie wspólnych wycieczek z Wiednia do
Paryża przez czas przyszłorocznej wystawy po-
wszechnej.

P. W. ustanawia podobno w naszym mieście agen-
turę swęgo przedsiębiorstwa.

Kapiele wiślane.

Temperatura wody w Wiśle spadła do 6° Réau-
mura.

Oziębienie to wpłynęło ochładzająco na amatorów
i amatorki kąpieli wiślanych i liczba ich zmniejszyła
się ogromnie.

Szczupły zastęp „hartujących się” postanowił
badzcieobadż wytrwać na stanowisku do d. 1-go listo-
pada.

Skating-ring dla dzieci.

W salonie państwa F. w alei Ujazdowskiej zaim-
prowizowano tor „skatingringowy” dla dziatwy.

Dwa razy na tydzień pod wodzą specjalnego nau-
czyciela dziatwa gospodarstwa wespół z zaproszoną
uczniwą jazdy na łyżwach kółkowych.

Obszary salonu w zupełności odpowiadają wyma-
ganiom sportu.

Pogorzeli.

Po mieście kraża ofiary ostatniej pogorzeli w No-
wym Dworze.

Są to po większej części ubodzy rzemieślnicy izrael-
scy, którzy dla wyżywienia rodzin oddali się czasowo
szklarstwu, kitowaniu okien i tym podobnemu prze-
mysłowi podwórzowemu.

= Zdrój.

Znana studnia zdrojowa w Łazienkach, znajdują-
ca się na Agrykoli górnej, jest obecnie restaurowana.

Również zmieniane są drewny, odprowadzające z uli-
cy Agrykoli wodę zdrojową do kanału.

= Pierwszy śnieg.

A zatem do historii zapisać należy, co następuje:

Wczoraj, o godzinie wpół do ósmej wieczorem nad
Warszawą, prószyć zaczął lekki śnieżek, który nie-
zwłocznie topił się na chodnikach.

Był to prawdziwy jesienny kapuśniaczek...
Mamy więc zime!

= Potyczka z dzikiem.

W dniu wczorajszym przywieziono do Warszawy
ciężko ranego p. Dominika Grzechowskiego, który
w czwartek zeszłego tygodnia na polowaniu w okoli-
cy Uściługa potykał się z ogromnym odyncem.

Dzik został przez myśliwego zabity, lecz p. G.
otrzymał przedtem potężny cios kłami przez obie
nogi.

Rany są niebezpieczne, myśliwemu grozi kale-
ctwo.

= Odnaleziony.

Przed kilkoma tygodniami podaliśmy wiadomość o zaginie-
ciu czteroletniego Jasia Wasińskiego.

Rodzice dokładali wszelkich starań, aby malca odnaleźć, lecz
bezskutecznie.

Tymczasem matka, idąc wczoraj przez Saski ogród, została
zaczepiona przez dziecko, witające ją głośnie okrzykami ra-
dości.

Był to mały Jas.

Malcem zablakany opiekowali się małżonkowie Świątecy
zamieszkałi pod nrem 1-ym na Młynarskiej.

Tylko szczęśliwemu trafowi rodzice zawdzięczają odzyskanie
dziecka.

= W obłądźcie.

W dniu wczorajszym do sklepu galanteryjnego na Mar-
szalkowskiej przyszedł jakiś jegomość i targując rozmaite
przedmioty, począł tłuc popielniczki, figurki porcelanowe itp.

Był to obłąkany W. S., którego z trudnością zdołano ubez-
władnić.

Rodzina S., stosownie do przedstawionej likwidacji, zapła-
ciła poszkodowanej właścicielce sklepu 47 rs.

SKRZYŃKA DO LISTÓW.

Szanowny redaktorze!

Upraszam sz. pana o sprostowanie wiadomości, poda-
nej w nrze 290-ym Kurjera, tyczącej się komisji, wyzna-
czonej dla odbycia prób z ekskawatorem, sprowadzonym
z Anglii, dla usuwania piasku i żwiru, jakie mogą zasy-
pywać miejsce czerpania wody w Wiśle przez smok no-
wego wodociągu, lub tworzyć podwodne ławy w korycie
rzeki.

Zanim odbyte zostaną oficjalne próby z machiną wyżej
wspomnianą, JW. prezydent miasta wyznaczył komisję
przedwstępną dla zbadania siły i działania ekskawatora
przy różnym stanie wody i ukształtowaniu odmiałów pia-
szczytych.

Komisję tę składają, pod przewodnictwem inżyniera p.
Władysława Kislańskiego, pp. inżynier Alberti, inżynier
Dubeltowicz, inżynier Bagiński i inżynier Słowikowski.
Co się tyczy inżyniera wojskowego p. pułkownika Staryn-
kiewicza, ten nie należy do składu komisji.

Ponieważ jednakże JW. generał-lejtnant Staryn-
kiewicz ma zamiar nabyć od miasta na swą prywatną wła-
sność wyżej wzmiankowany ekskawator w tym razie, gdy-
by zastosowanie tej maszyny przy usuwaniu piasku i żwiru
w Wiśle okazało się niezupełnie zadawalniacym, prosił
W-go pułkownika Starynkiewicza, inżyniera, o oce-
nienie praktycznej wartości ekskawatora i udzielenie opi-
nii, czy maszyna ta, prócz wydobywania z Wisły żwiru
i piasku, może być użyta i do innych celów i z jakim sku-
tkiem, a mianowicie: czy to do wydobywania kamieni,
pali, faszyn, zawałających koryta rzek i spław utrudnia-
jących, czy do czyszczenia z mady i osadów mottaw, por-
tów, przybrzeżnych ław ziemnych, czy do ekskawacji wo-
dnistych gruntów przy budowie fundamentów, filarów mo-
stowych, przyczółków, w ogóle do robót między ścianami
szpuntowymi, czy też nakoniec jako ruchoma winda (kran)
do ładowania towarów na statki, lub wyładowania ich ze
statków na brzegi.

Wobec tego, że sprowadzony ekskawator może mieć
bardzo obszerne i rozliczne zastosowanie, ważną więc
jest rzeczą mieć pewne dane dla oceny jego zdolności
i wartości, nim zostanie nabyty na własność prywatną.

Proszę przyjąć zapewnienie prawdziwego szacunku.

A. Grotowski.

Z ostatniej poczty.

Poznań 19-go października. — Ks. Spors, pro-
boszcz z Niezycięcia, diecezji chełmińskiej, otrzymał
przedwczoraj w kaplicy ks. arcybiskupa z rąk tegoż
instytucję na kanońka metropolitarnego gnieźnień-
skiego.

Poznań 19-go października. — Eugenjusz Richter,
znany przywódca wolnomysłnych, zapowiedział na

niedzielę przyjazd do Poznania, gdzie wystąpi z mo-
wą programową.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Lwów 19-go października. (Tel. pr. Kurj. W.) —
Minister Zaleski powrócił tu dzisiaj z Wiednia, ce-
lem przeniesienia domu ze Lwowa do stolicy.

Paryż 19-go października. (Tel. pr. Kurj. W.) —
Partja rojalistyczna ogłosiła dzisiaj następującą de-
klarację: Prawica monarchiczna korzysta ze swęgo
pierwszego zgromadzenia się, aby raz jeszcze dać
zapewnienie, że nosobiona w hrabi Paryża monar-
chja narodowa jedynie i wyłącznie wyratować może
Francję z odmetu niebezpieczeństw, jakie jej zagra-
żają w obecnej chwili. Na posiedzeniu skrajnej le-
wicy przyzował Clémenceau. Wyraził on swoją
zgode na projekt rewizyjny Flóqueta i oświadczył,
że będzie jego politykę popierał. Spodziewa on się,
że usunie ona niebezpieczeństwo dyktatury i obala-
mionych przez Boulanger’a republikanów sprawa-
dzi na właściwą drogę. (Aj. półn.)

Berlin 19-go października. (Tel. pr. Kurj. W.) —
Cesarz Wilhelm, po serdecznym pożegnaniu się z ro-
dziną królewską, odjechał do Niemiec.

Belgrad 19-go października. (Tel. pr. Kurj. W.) —
Król wraz z następcą tronu powrócił tu dziś w połu-
dnie. (Aj. półn.)

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 19-go października. (Tel. pr. Kurj. W.) —
Dzisiejsze zebranie giełdowe było również początko-
wo mocno usposobione. Dotkliwy brak gotówki po-
działał osłabiająco na tendencję giełdy, która pozó-
stała osłabioną przy zamknięciu obrad. Ruble w
transzakejach końcomiesięcznych siegały początkowo
217, następnie 216.50, a po zamknięciu czynności
urzędowych 216.75. W porównaniu z wczorajszemi
kursami zyskały ruble kasowe 10 fen., a końcomie-
siężne uległy zmianie. Weksle na Warszawę lepiej
o 10 fen., a na Petersburg o 20 fen. Pożyczka
wschodnia utrzymała wczorajszy poziom. Listy za-
stawne podniosły się o 20 kop., podczas gdy listy li-
kwidacyjne obniżyły się o tyleż. Wyżej notowano
pożyczki konsolidowane, listy zastawne russkie, ku-
pony celne i 5% konsolle z r. 1880-go, bez zmiany
obie pożyczki premjowe russkie i 6% russka rentę
złotą. Akcje kredytowe austriackie spadły o 1/10%.

Dyskonto prywatne podskoczyło o 1/8%. Ceny ży-
ta droższe o 30 fen. w towarze gotowym, w dosta-
wowym zaś te same, co wczoraj.

Berlin 19-go października (notowanie urzędowe giełdy).

Bil. ban. rus. w tr. nat.	216.90	Akcje d. z. war. wied.	—
Weksle na Warszawę	216.60	Akcje kredytowe	165. —
Wek. na Petersb. krót.	215.70	Weksle na Lon. kr.	—
Wek. na Petersb. dług.	212.70	— „ — „ —	—
Bil. ban. rusk. na dost.	216.75	Zyto w tow. gotow.	159. —
Wschodnia noz. II em.	63.40	Zyto na wiosnę	159.50
Listy zast. serji I-ej	62.20		

Kursa z d. 18-go października: 216.80, 216.50, 215.50, 212.50,
216.75, 63.40, 62. —, 165.10, 158.50, 159.50.

Petersburg 19-go października. — Weksle na Londyn
93.40. — Pożyczka premjowa I-ej emisji 262 1/2%. Pożyczka pre-
mjowa II-ej emisji 237 1/2%. — Półimperjalj 7.53.

Odessa 19-go października. (Tel. pr. Kurj. W.) —
Dziś placono za pud: pszenica sandomierka biała
88—108 kop., ozima żółta 88—108 kop., ozima
czerwona 88—108 kop., ozima besarabska 82—107
kop., girka 82—101 kop., żyto 53—60 kop., owies
45—54 kop., jęczmien 45—55 kop. Usposobienie
stałe.

SPRAWOZDANIA Z TARGÓW.

Targ Witkowskiego dnia 19-go października, 1888 roku.
Usposobienie targu było wyciekające, dowozy, jak na dzień
piątkowy, średnie. Pszenicy wystawiono na sprzedaż około
200 korey. Wyborową kupowano po 6.60, białą po 6.45 6.50,
pstra po 6.25. Dostawy żyta wynosiły również 200 korey. Wy-
borowe ziarno kupowano po 4.35, średnie po 4.12 i pół do 4.20
100 korey jęczmienia nabywcy nie znaleźli. Dowozy owsa do-
sre znaczne, wynosiły 300 korey, wyłącznie gatunki średnie
wyborowego towaru brak, placono po 2.15, 2.20, 2.25 do 2.30
Siano kupowano po 80, 85 i 40 kop., słomę po 25 i 30 kop.

